

**HUR GRÖNA
KAN VI BLI?**

FYLL HELA
KORGEN MED
EKO!

coop

GRÖNARE VARDAG MED COOP!

Bara genom att ta klivet in på Coop har du kommit långt. För när det kommer till riktigt välsmakande mat, hälsosam och schyst mot djur och natur, finns ingen annan som ger dig så mycket att välja på. Hos oss hittar du Sveriges största sortiment av ekologiska, miljömärkta och rättvisemärkta livsmedel. Och när du handlat klart kan du kika på kassakvittot som summerar dina hållbara köp, och ge dig själv en klapp på axeln.

Det är inte bara Coops varor som gör planeten glad. Butikerna är ännu en anledning att le. De går nämligen på ren el från sol, vind och vatten. Plus att vi snålar med energin på en massa olika sätt, till exempel genom att sätta dörrar och lock på kylar och frysar.

Väl hemma kan du enkelt dra ett strå till miljöstacken. Ta vara på maten, släng så lite som möjligt, laga på rester, använd vattenkokare, utnyttja eftervärme och låt maten svalna innan du ställer den i kylan. Glöm inte att återvinna förpackningarna. Och ta cykeln nästa gång det är dags att handla.

Tillsammans blir vi grönare var dag.

Sustainable Brand Index™ är Skandinavians största varumärkesundersökning med fokus på hållbarhet.

HÅLLBAR TRIO

SORTIMENT

Varor som är bra för dig, djuren och naturen.

BUTIK

Bättre butiker med fokus på miljöhänsyn.

LEVERANTÖR

Leverantörer som delar vår syn på ansvar för människa och miljö.

Att kalla oss pionjärer är ingen överdrift. Kooperationen tog ställning tidigt – vi har kämpat för rena och oförfalskade varor ända sedan 1899. Nu växlar vi upp arbetet för en hållbar utveckling med hälsa, säkra produkter, kemikaliekontroll, miljö, djurvelfärd och rättvisa i centrum.

Tre övergripande mål fungerar som vår kompass i vardagen:

1. Hållbart sortiment
2. Hållbara butiker
3. Hållbara leverantörer

Att bidra till mer välmående samhällen genomsyrar var och ett av de tre målen.

IDÉN SOM ALDRIG TAR SLUT

Nytta, ansvar och hållbarhet har funnits med oss från första början, fast i lite olika former. 1899 gick konsumenter samman och bildade KF för att få rena och oförfälskade varor till bra priser. Med egen varudistribution och industri lyckades vi sänka priserna och höja kvaliteten. Vi utmanade karteller och monopol på margarin, lampor, galoscher och mycket annat.

I en tid av fattigdom och nöd var ensam inte stark. Kooperation – att förändra tillsammans – var vägen till en lyckligare mänsklighet, som KF uttryckte det 1905. Det löper som en grön tråd genom vår historia med kampanjer som "Skapa i samverkan", "Kom med och bygg" och "Ej tjäna på andra men tjäna varandra".

**EJ TJÄNA
PÅ ANDRA
MEN TJÄNA
VARANDRA**

Vi har alltid tagit strid för medlemmarna. Och vi har inte dragit oss för att springa före – tvärtom. På 1940-talet blev familjernas vardag enklare då KF Provkök standardiserade köket. Med snabbköpets intåg revolutionerades vårt sätt att handla. I samma veva lanserades "Vår kokbok", komplett med måttsats, stektermometer och begripliga recept som alla kunde lyckas med. Och med basmaten och matpyramiden slog vi ett slag för hälsan.

I början av 1980-talet krävde medlemmarna ekologiska produkter. Sagt och gjort – vi drog igång ett intensivt arbete med att få bönderna att leverera ekologiskt. Så lade vi grunden till dagens ekosortiment i dagligvaruhandeln.

**SKAPA I
SAMVERKAN**

Precis samma anda och samma glöd driver oss än idag. Vi står upp för säkra och hälsosamma produkter, miljöfrågor, djurvälstånd och rättvisa. Förändra tillsammans är idén som aldrig tar slut.

FÖRST MED DET MESTA

Kooperationen finns till för din skull – vi står på medlemmarnas sida i alla lägen. Coop springer före, alltid för att söka och skapa de bästa alternativen för dig som konsument och medlem. Det har blivit många "först ut" genom åren – här är några av dem.

FÖRST MED EKOFIL OCH YOGHURT!

Filmjölken och yoghurten utvecklades 1991 i nära samarbete med Ekologisk Mjolk AB i Värmland. Acidofilus- och bifidusbakterier tillsattes för hälsans skull.

FÖRST MED EKOÄGG!

1995 lanserade Gröna Konsum ekologiska ägg och banade därmed väg för ekoägg i var människas kylskåp. Det hade gått att köpa KRAV-märkta ägg tidigare, men bara i mycket liten skala och på gårdar.

FÖRST MED EKOSOCKER!

1995 kom det ekologiska sockret. Återigen var det Gröna Konsum som stod för efterfrågan – SSA, Sockerbolaget fick uppdraget att ta fram produkten. Sockret gjordes på svenska ekologiskt odlade sockerbeter.

FÖRST MED EKOMJÖLK!

Gröna Konsum lobbade för ekologisk mjölk – efter påtryckningarna började Arla att producera ekomjolk 1991.

1899 Rena
och oförfälsk-
ade varor

1909 KF strider
mot livsmedels-
karteller

1946 Först
med varudek-
larationer

1978 Koll
på tillsatser

1985 KF är
med och bildar
KRAV

1991 Miljö-
varumärket
Ånglarmark

1996 Mot
ftalater i lek-
saker

1999 Först
med quorn

2002 Inga
burägg

2002 Ängla-
markspriset
instiftas

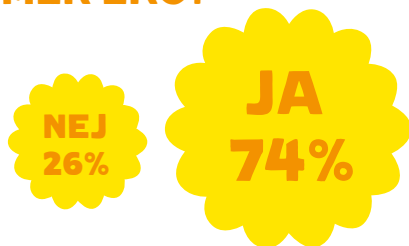
2005 Coop
först med
hållbar fisk

2013
Hållbar
palmolja

EKO-BOOST HOS COOP

Vi bröstar gärna upp oss en aning. Coop är nämligen störst på ekologiskt – med 2 400 ekologiska och miljömärkta varor i sortimentet finns det ingen som klår oss. Och så har vi vårt egna varumärke Änglamark, som med runt 440 olika produkter är Sveriges största ekologiska och miljömärkta varumärke. Allt det här är förstås ingen slump. Vi har kämpat i mer än 25 år för att driva på utvecklingen av ekologiska livsmedel. Inom ekologiskt lantbruk är konstgödsel, kemiska bekämpningsmedel och genmodifiering bannlyst, och djuren får leva under så naturliga förhållanden som möjligt.

MER EKO?

Coops medlemspanel svarade hösten 2013 på om de skulle vilja att en större del av deras matinköp vore ekologiska eller KRAV-märkta.

Coops senaste giv är Veckans Ekologiska. Vi bestämde oss för att ge de ekologiska varorna en rejäl boost genom att varje vecka, året runt pris-sänka ekologisk frukt och grönsaker. Och vilken boost det blev. Under en vecka sålde vi lika mycket morötter som på 15 veckor, lika mycket cocktailtomater som på ett halvår och lika mycket vindruvor som på drygt ett år. Allt som allt drog Coops försäljning av ekologiska och miljömärkta livsmedel iväg med 21 procent.

Och det slutar inte här. Coop fortsätter med Veckans Ekologiska – bra för miljö och bra för din plånbok. Håll utkik efter våra ekoerbjudanden i din butik.

BANANER, BANANER, BANANER!

Vi är helt bananas över bananer – i Sverige äts mest bananer per person i världen (av de länder där bananer inte odlas). Inte undra på – det är ju ett himla fiffigt mellanmål, fullproppat med näring, vitaminer och mineraler. Och om du vill vara säker på att bara få i dig nyttigheterna, så gör du klokt i att alltid välja ekologiska bananer.

Till skillnad från vanliga bananer odlas ekobananerna helt utan bekämpningsmedel och konstgödsel. Resultatet: inte ett spår av gifter. Inte på odlarens händer, inte i jorden och inte i din fruktsallad.

Änglamarksbananerna är dessutom Fairtrade-märkta. Det betyder att det råder schysta arbetsförhållanden på plantagen, och att odlarna får ordentligt betalt. Då får de tackning för sina kostnader och det blir pengar över som de kan investera som de vill. Ofta går överskottet till att äntligen låta barnen gå i skolan. Allt som allt – betydligt bättre villkor för de som odlar dina bananer.

LEV LÄNGE, LEV VÄL!

I Sverige lever vi allt längre. Men sjukdom förstör livet för många – fetma och diabetes ökar i oroväckande takt. Uppsidan är att vi själva kan påverka hälsan i rätt riktning, inte minst genom det vi stoppar i oss.

Du hittar goda råd och nyttiga näringsberäknade recept i våra butiker och på coop.se. Och så laddar vi förstås med riktigt bra varor, inte minst mängder av frukt och grönt. I vanlig ordning är mycket ekologiskt. Håll också utkik efter nyckelhålssymbolen, din guide till hälsosammare mat.

Vi har länge vurmat för rena och oförfalskade varor. Vi förespråkade bra matvanor, lanserade matpyramiden och "Bästa gröna skollunch" var en återkommande tävling. Nu satsar vi på innehållet i Coops egna produkter – det finns nog ingen som jagar tillsatser, salt och socker som vi. Vi sänker salthalten i 200 produkter, bara en sådan sak. Självklart förser vi också Coops egna varor med tydliga innehållsförteckningar, så att du ser vad du får. Allt för att du ska kunna leva länge och väl.

TILLSATSPANIK?

Lugn, bara lugn. Ladda ner Tillsats-appen* – den ger svar på vad E-numret är för något, varför det finns i maten och om du bör undvika det. Scanna QR-koden för att komma direkt till **Appstore** eller **Google Play**.

* Framtagen av Konsumentföreningen Stockholm.

Halva priset
på frukt & grönt.
Det blir en tuff
vecka ...

I BÄSTA VÄNNERS LAG

Coop jobbar med producenter som delar vår syn på vad som är bra för människor, djur och natur. Vissa av dem står oss extra nära. För att vi har en gemensam historia och för att vi gör riktigt bra saker tillsammans. Som att värna ekologiskt jordbruk och hålla naturen levande. Möt några av våra bästa vänner genom att scanna QR-koderna eller gå in på [youtube.com/user/CoopSverige](https://www.youtube.com/user/CoopSverige).

"Det kändes obehagligt att som konventionell bonde skitade ner vårt viktigaste livsmedel – grundvattnet. Med eko får konsumenten en trygg produkt som inte smutsar ner."
Franz Brozén från Björkhage gård på Gotland odlar ekologisk lök och potatis.

"Vi tror på det vi gör – man vill ju odla något som man själv vill äta."
Jörgen Thomsson och Mari Håkansson från Mickelsgård på Gotland odlar ekologiska rotfrukter.

"Det är en stor lyckokänsla att få se grisarna springa fritt."
Anders Karlsson föder upp runt 1 500 KRAV-grisar på Tjulsta gård utanför Enköping.

"Man ser när en höna mår bra – kammen står upp och ögonen är stora och fina. Och så pratar de med varandra."
Ulf Bonde från Görslövs gård i Skåne föder upp ekologiska höns. Här produceras 22 000 ägg varje dag.

**SVERIGES
GODASTE
KÖTTDISK**

Kött förgyller många vardag och helg. Men allt är inte guld som glimmar, så välj med omsorg. För det första: köp svenskt – det är ett enkelt sätt att välja rätt. För visst smakar det extra gott när du vet att vi har världens strängaste djurskyddslagstiftning? Kolla efter märket för Svenskt kött i butiken. Steg två: kom till Coop – våra diskar är fyllda med riktigt schyst kött. Så mycket som 85 procent av vårt kött är från Sverige. Bland Coops egna varumärken hittar du runt 200 kött- och charkprodukter samt färdigmat med svenskt kött. Och så har vi tagit upp kampen mot antibiotika och resistenta bakterier – djur ska få medicin bara när det verkligen behövs. Till sist: vill du ha det godaste goda slår du förstås till på ekologiskt och KRAV-märkt. Även här ligger Coop bäst till – vi har största sortimentet KRAV-kött och chark.

VÅR EGEN ÄNGLAMARK

1991 tog Änglamark plats i Coops hyllor och kundernas hjärtan. Idag är varumärket din bästa chans att göra ett riktigt bra val – Änglamark är nämligen störst i Sverige på ekologi. Till riktigt trevliga priser dessutom. Produkterna är alltid märkta enligt till exempel KRAV, EU-ekologiskt, MSC (Marine Stewardship Council) eller Svanen, och du kan verkligen fylla hela matkorgen med miljösnällare varor. För i Änglamarksfamiljen ingår det mesta, från mjölk, ägg och bacon till babyolja och wc-rent.

Men det tar inte stopp där. Vi jobbar stenhårt för att ständigt utveckla sortimentet, utifrån kundernas önskemål och vår kunskap om hållbara produkter. Maten ska smaka riktigt gott, vara

gjord på rena råvaror, inte innehålla onödiga tillsatser och gärna vara närödlad. Våra rengöringsmedel är miljömärkta och hudprodukterna innehåller inga farliga kemikalier som parabener

eller hormonstörande ämnen. Det handlar helt enkelt om produkter som vi kan stå för och som du kan lita på. Noga utvalt, klokt bortvalt.

Förresten så matchar vi innehållet med lika läckra förpackningar. Medlemmarna talade om för oss att pake-ten inte kändes moderna nog, så det styrde vi upp med ny design. Dessutom använder vi nya och bättre material,

Första gången ordet Änglamark dök upp var i Hasse och Tages film Äppelkriget. Idag är det namnet på Coops ekologiska och miljöanpassade varor.

som komposterbar bioplast och FSC-märkt kartong. Änglamark blomstrar som aldrig förr – märket växer snabbare än ekokonkurrenterna i handeln och vartannat mjölkpaket som lämnar Coops kylar är från Änglamark. Kampanjen Veckans Ekologiska har blivit en riktig hit, med Änglamark som största stjärnan.

Men den finaste komplimangen kommer från svenska folket – Änglamark har återigen valts till Sveriges grönaste varumärke*. Det tackar vi för.

LÄR KÄNNA
ÄNGLAMARK PÅ
COOP.SE

* Enligt en undersökning gjord av Differ, där drygt 1 000 personer i åldrarna 15–74 år fritt uppgav vilket varumärke på den svenska marknaden de anser vara grönast. Du hittar detaljerna på differ.se.

ÄNGLAMARK PRISAR MILJÖKÄMPAR

Du vet väl att mångfaldigt miljöprisade Änglamark har en alldeles egen utmärkelse? Änglamarkspriset är vårt sätt att uppmärksamma och uppmuntra goda initiativ för en sundare hälsa och gladare planet.

Om du vet någon som förtjänar att hyllas så är det fritt fram att nominera din kandidat. Du kan också rösta på din favoritfinalist och bli en del av folkets röst i juryn. Änglamarkspriset delas ut varje år och vinnaren får 100 000 kronor.

... OCH VINNARNA ÄR:

PÅVERKA
VEM SOM BLIR
NÄSTA ÄNGLAMARKS-
PRISTAGARE.
GÅ IN PÅ COOPSE/
ÄNGLAMARKS-
PRISET

2013: BARISTA

2006 startade Björn Almér, Nina Forsberg och Maria Andersson Skandinaviens första etiska kaffekedja. De gör mycket gott, som att servera enbart ekologiskt Fairtrade-kaffe. Barista är kaffemakarna med visionen att göra världen bättre, en kopp i taget.

2012: PEEPOOPLE

Galet nog har nästan en tredjedel av jordens befolkning ingen ordentlig toalett. Det försöker Anders Wilhelmson råda bot på – hans engångstoilet Peepoo gör att utsatta människor kan uträtta sina behov i trygghet. Här ingår också ett plus för miljön – använda Peepoos blir nämligen till gödsel.

2011: SOLVATTEN

Att få rent vatten genom att vrida på en kran därhemma är en lyx som uppmot en miljard människor bara kan drömma om. Petra Wadström har en enkel lösning på ett enormt problem – hennes uppfinning Solvatten kan rena och värma upp till 30 liter vatten per dygn. Rent vatten gör inte bara livet enklare – det räddar liv.

GRÖNT
INIFRÅN
OCH UT

coop

Hej! Kom in och känn dig som hemma.

Coop-butikernas gröna fasader är mer än bara yta – vi vågar påstå att Coop är Sveriges miljöbästa matkedja. Vi tänker verkligen miljö när vi planerar, bygger, renoverar och driver våra butiker. Vi är till exempel riktigt kluriga med energin. Alla butiker drivs med ren el från vind och vatten. Och ta kylarna och frysarna – dem förser vi med dörrar och lock så att kylan inte ska smita ut i onödan. Smarta varutransporter gör också sitt till för klimatet. Vi tar hellre tåg än lastbil och är petiga när vi planerar rutterna. Grönt hela vägen, med andra ord!

EN AV ÖNSKEBUTIKERNA FINNS PÅ SVEAVÄGEN

Har du lagt märke till nya, snyggare Coop? Vi satsar rejält på att svida upp butikerna – Coop på Sveavägen i Stockholm, till exempel. Inför renoveringen frågade vi vad kunderna tyckte om sin butik och hur de skulle vilja ha den nya. Ingen idétorka här inte – bland mycket annat önskade kunderna en större frukt- och gröntavdelning, en manuell delikatessdisk, mer nybakat bröd och ett brett sortiment av Änglamark. Och vid entrén har vi numera en cykelpump. Välkommen till Sveavägen och upplev resultatet.

**ALLA
butiker är
KRAV-
märkta**

BUTIKEN SOM GÅR LÄNGRE

Alla Coops butiker är KRAV-märkta. Sedan finns de som går steget längre, som Conny Berg i Karlshamn. Coop Forum som Conny driver har massor med närodlad, ekologiskt och KRAV- och Fairtrade-märkt. Butiken drivs med solceller på taket. Dessutom blir det el över, som Karlshamn Energi gärna tar emot. Coop i Karlshamn är också riktigt duktiga på det här med sopor – med ambitionen att källsortering blir matavfall till biogas. Och för varje importerad aluminiumburk som pantas går 15 öre till personer, föreningar eller organisationer i kommunen som gör goda insatser för miljön. Snacka om att gå längre!

40 TON
MATAVFALL
GER BRÄNSLE
TILL MER ÄN
4 000 MIL!

JAG
GILLAR ATT
ÄGA!

JAG VÄLJER
ÄNGLAMARK
FÖR ATT SLIPPA
FARLIGA
KEMIKAlier!

FETT BRA
KÖTT FRÅN GRIS
MED KNORR PÅ
SVANSEN!

TACK FÖR DET
SCHYSTA
KAFFET!

3,4

MILJONER MEDLEMMAR

8 STEG TILL EN GRÖNARE TALLRIK

Om du tänker på hur mycket mat du handlar, lagar och äter varje dag, vecka och år så förstår du snabbt att smarta val kan göra stor skillnad. Med våra åtta enkla steg blir din tallrik snart grönare!

- 1. Grönt är skönt:** Maxa frukt och grönt, minska på köttet. Inte bara bättre för dig och din plånbok, utan också för naturen.
- 2. Reko med eko:** Genom att byta till hållbara alternativ bidrar du till en friskare natur och mer välmående djur. Och den som odlar din mat slipper gifter på jobbet.
- 3. Känn, kläm, lukta:** Lita mer på dina sinnen än på bäst-före-datumet. Köp det du behöver och undvik att slänga mat. Och varför inte göra rest-fest till en god vana?
- 4. Blåa fiskar och glada grisar:** Hos oss ska det vara enkelt att välja mat med gott samvete. Därför har vi vår fisklista med bara schysta fiskar

– kika efter KRAV- eller MSC-märket i din butik. När det gäller kött – välj svenskt och ekologiskt, då bidrar du till en god djurvälstånd och levande landskap.

5. Muskelkraft: Resorna till och från butiken är orsak till mer klimatpåverkan än man kan tro. Om du kan, lämna bilen hemma och ta till musklerna – bär, dra eller cykla hem maten. Kollektiva färdmedel går inte heller av för hackor.

6. Säsongsens smak: Smaska i säsong. Billigare, nyttigare och godare. Och miljöbussigare så klart.

7. Multikasse: Undvik att köpa plastkassar varje gång du handlar. Ge plast- och papperspåsar ett par extra liv, eller använd tygkassar som håller hur länge som helst.

8. Slut cirkeln: Låt dina tomma förpackningar bli till något nytt genom att sortera soporna rätt. Då når vi hela gröna vägen.

HJÄLPSAM PANT MED BISTÅNDSKNAPPEN!

Genom att trycka på Biståndsknappen bidrar du till Vi-skogens arbete. Mäniskor som lever i fattigdom vill och kan förändra sin situation – Vi-skogen ger dem verktygen så att de kan odla träd och flera sorters grödor som i sin

tur leder till ökad inkomst för familjerna och effekterna av klimatförändringarna mildras. Kolla hur det går till på viskogen.se.

TILLSAMMANS BLIR VI ÄNNU GRÖNARE

Vill du veta mer om vårt hållbara arbete – kolla in vår senaste hållbarhetsredovisning på www.coop.se/hallbarhetsredovisning

Besöksadress: Englundavägen 4. Postadress: 171 88 Solna.
Telefon: 010-743 10 00. info@coop.se www.coop.se

coop